

שבועות שתיים פרק ראשון שבועות

ו.

עין משפט
נר מצוה

בב א ב מיי פ"א מה'י
תומלת לבעת הלנה ג
סמט עשין רלד ועיין בב"מ
ובסוגיות:
בב ג ד מיי פ"ה ד':

(א) [תוס' דנגעתי פ"א],
(ב) [ערבין ג.], (ג) ויקרא ו',
(ד) [מסכת פסחים ז.], (ה) [שם].
(ו) לזוהר לז' הוא
דקאמינן עיניו ג. (ז) [נע"ע]
תוס' ערבינו ג. ד"ה
דמסביר,

תורה אור השלם

1. ילשאת ילשפתח
ולבקרתי: יקרא ידו יג

הגהות הב"ח

(א) גמרא ליה היתנו ר'
עקיבא: (ב) רש"י ד"ה
ואם לאו וכו' היה שיפרש
מה הוא שואל: (ג) ד"ה
פתוך מעורב והוא:
(ד) תוספות ד"ה כל וכו'
שכאן ישראל בקי עמו
דלס:

האי מאי בשלמא בלא סיד קרום צ"נה לא קשה. ולשאת ולספחת
כתיב משמע לשאת ולספחת ולנטפל עמיה ש"מ דרבי לה רחמנא
טפילה וטפילה כל שהוה צמשמע ובנדב שיהא ממראות נגעים:
ואף ע"ג דמנחתא מינה טובא. וס"ל לר"ע דלשאת רבי לזכרת
לא רבי דהא ספחת צמשת הוא
לכתיב להק שאת הוא דלמטרפא
לזכרת דסמוכה לה וכתיב והיא א
מלמד שמנטרפין וסיד לשאת ממילא
דהא דמיא לה וכן קרום לשאת
דספחת צמשת כתיבא ורבי לה תולדה
וה לזמעה מוז דר' עקיבא בסיד
והאת וזכרת מימוקס: אלא סיד
הסילג כי מפלגת לזו צרתני מיני
זו תולדה לזו וזו תולדה לזו: קשיא.
היאך יטרף צכרת לסיד ותולדתו ז'
לרבי עקיבא דלית ליה ז' למעלה
מוז דהא ליכא למימר לרבי עקיבא
דכי היכי דליתרצוי טפילה לשאת
ממשמעות איתרצוי טפילה נמי
לזכרת מדרשא כדאמר לקמן לרבנן
לד"כ זו למעלה מוז דרבי עקיבא
היכא איתיה צכרת ותולדות הוא
דליכא ואין בהם צכרת לזכרה
ממנו שתי מעלות: והיכא שמעינן
ליה לר' עקיבא. דקפיד אסדר מעלות
לצירוף: יהושע בנו של ר' עקיבא.
הוא יהושע בן קרח שר' עקיבא
קרת מיה דלמרי' צכרות (דק נח).
חוק הן הקרת הזה: מפני מה כו'.
דלמפרש צני וואיל יאמר מקרום
כו: ואם לאו מה יאמרו. ממזר
היה (א) שמפרש מה הוא שואל: יאמרו
מקרום צ"נה ולמעלה עמא. אחר
שאין לנו חלוק במראות לזכר למעלה
מקרום צ"נה אלא ד' מראות הללו
יאמרו כל מראה לזכר שהוא מקרום
ולמעלה טמא דקימנא לן (פסחים
דף ג. א): לעולם ישנה אדם לתלמידו
דכך קלרה ולמה הזכירו שמתן:
אמר לו לומר לך שמנטרפין זה עש
זה. לכך שנאסר וסידרו לומר לך
שכסדר הזה משנתן וכן דרך צירופם.
ועדיין אין אנו יודעין צ"ה סדר
הוא שונה אותן ומתשובות בנו אנו
בזין לזכרת: אמר לו ויאמרו מקרום צ"נה

אף ע"ג דמנחתא מינה טובא. פירש צנוקטרס דלר' עקיבא
סיד וקרום הוה תרוייהו תולדה דשאת וספחת וצמשת קאי
ולא אצרת והא דקצעי צנוקטרס טפילה לזכרת מנח ליה לרבנן
קצעי דלרבי עקיבא אין לזכרת שום טפילה וכן פירש לקמן
וקשיא דהא צנוקטרס פירש צמשת
דלית ליה לר' עקיבא צ' פה ארבע
וכן נמי מוכח בטמא דקאמר רפי
מה אמרו מראות נגעים שנים שהן
ארבעה כו' ושנים שהן ארבעה
משמע שמכל אצ יוצאה תולדה אחת
כמו שמים שהן ארבע דשנת וידיעות
ושבועות ועוד כיון דלספחת לא קאי
אלא לשאת מני' לזכרת שתי תולדות
לא נצרה לה כ"א סיד דכל קרום
נימא דטור וועד דלמיר לקמן משל
דרבנן למה הדבר דומה לתרי מלכי
ותרי איפרכי מלכו של זה למעלה
ממלכו של זה ופרכין האי זו למעלה
מוז וזו למעלה מוז כו' והיינו כרבי
עקיבא משמע דלרבי עקיבא נמי יש
לכל אצ תולדה לכך נראה לפרש
לר' עקיבא נמי סיד תולדה לזכרת
ואפ"ה אין מנטרפת עמיה הואיל
שגבוהה ממנה שתי מעלות אבל עס
השאת מנטרפת שאין גבוהה הימנה
אלא מעלה אחת והא דקאמר האי
לאו צת מיניה הוא היינו אס מתניתין
כו' עקיבא איתא וקרום שיהא תולדה
דשאת מנטרפת עמיה ופ"ג דמסכתא
טובא מדמכבי טפי ספחת לשאת
מזכרת מדלג כתיב ולשאת ולזכרת
ולספחתיסה והשתא הא דקצעי
לקמן טפילה לזכרת מנח ליה צעי
נמי לר"ע: **מפני מה אמרו.**
פירוש למה הזכירו כלל שמוספינן:
ויאמרו מקרום ביצה ולמעלה
טמא ומצטרפין. פירוש

רבינו חננאל

ודחיין הא לא קשיא
דאע"ג דקרום ביצה
מתחתיו מסיד כלומר
מכהייה מסיד ההיכל.
רחמנא אמר ולשאת
ולספחת ספחת טפילה
לשאת. אלא סיד ההיכל
קשיא. אלא מתוורתא
מתני דלא כר' עקיבא.
והיא שמעינן לר' עקיבא
דאמר זו למעלה מוז.
אילימא כדשאל ליה
בריה מפני מה אמרו
מראות נגעים שנים
שהן ד' ולא אמרו
מקרום ביצה ולמעלה
בלבנות טמא והיינו
אביר לומר שמצטרפין זו
עס זו. ואמר לו ויאמרו
מקרום ביצה ולמעלה
טמא ומצטרפין זו עס
זו וכו'. ודייקת מדלג
אמר ליה מסיד ההיכל
ומקרום ביצה ולמעלה
ש"מ דשמיע ליה מאבנה
דבהיר שאת מצטרפי
דבעינן זו למעלה מוז.
דלמא לא אמר הכי.
אלא שאת ותולדותיה הוה
קרום ביצה והוא הדין
לבהיר ותולדותיה הוה
סיד ההיכל אלא (מדתיני
המוזג שבזוהר ושבוה כיון
המוזג במים. אלא של
שלג עוה ושל סיד דיהה
הימנה ואמר) [מדר"ח
דאמר ר' חנינא משל דר'
עקיבא למה הדבר דומה
לד' כוסות של חלב אחד
נפל לתוכו שתי טיפות
דס ואחד נפל לתוכו ד'
טיפות דס רבי עד שכולן
מראה לבן הן אלא שזו
למעלה מוז. ודחינן אימור
דשמעת ליה לר' עקיבא
זו למעלה מוז בפתח.
פי' במערב. בחלוק.
כלומר בשאינו מעורב מי
שמעת ליה הכי. ואפי'
בפתח גופיה מי אית
ליה הא סברא. והא
תנן בחהלת מסכת נגעים
ר' עקיבא אומר אדמדם
שבזוהר ושבוה כיון המוזג
במים אלא של שלג עוה
ושל סיד דיהה הימנה.

בב כהן שאינו בקי בהן ובשמותיהן כו'. כשאיין ישראל (ו) חסם
עמו דאם ישראל בקי עמו אפי' כהן שטוה אומר לו ישראל
אומר טמא והוא אומר וישראל בקי היינו למסבדו ליה וסביר כדאמר
צריש ערכין (דף ג. א. ושם) ואם תאמר ומה לנו לזוה השתאל הואיל
יש עס ישראל אחר המסבדו ויש לומר כגון שהמסבדו עיניו כהות
ואינו יכול לראות: ו**ואחד נפל לתוכו ו"ב**. כאן לא כפל טיפות
משום דכבר נפלו הרבה וצדד מועט שמוספינן עליו ניכר:
ואם

האי מאי בשלמא בלא סיד קרום צ"נה לא קשה. ולשאת ולספחת
כתיב משמע לשאת ולספחת ולנטפל עמיה ש"מ דרבי לה רחמנא
טפילה וטפילה כל שהוה צמשמע ובנדב שיהא ממראות נגעים:
ואף ע"ג דמנחתא מינה טובא. וס"ל לר"ע דלשאת רבי לזכרת
לא רבי דהא ספחת צמשת הוא
לכתיב להק שאת הוא דלמטרפא
לזכרת דסמוכה לה וכתיב והיא א
מלמד שמנטרפין וסיד לשאת ממילא
דהא דמיא לה וכן קרום לשאת
דספחת צמשת כתיבא ורבי לה תולדה
וה לזמעה מוז דר' עקיבא בסיד
והאת וזכרת מימוקס: אלא סיד
הסילג כי מפלגת לזו צרתני מיני
זו תולדה לזו וזו תולדה לזו: קשיא.
היאך יטרף צכרת לסיד ותולדתו ז'
לרבי עקיבא דלית ליה ז' למעלה
מוז דהא ליכא למימר לרבי עקיבא
דכי היכי דליתרצוי טפילה לשאת
ממשמעות איתרצוי טפילה נמי
לזכרת מדרשא כדאמר לקמן לרבנן
לד"כ זו למעלה מוז דרבי עקיבא
היכא איתיה צכרת ותולדות הוא
דליכא ואין בהם צכרת לזכרה
ממנו שתי מעלות: והיכא שמעינן
ליה לר' עקיבא. דקפיד אסדר מעלות
לצירוף: יהושע בנו של ר' עקיבא.
הוא יהושע בן קרח שר' עקיבא
קרת מיה דלמרי' צכרות (דק נח).
חוק הן הקרת הזה: מפני מה כו'.
דלמפרש צני וואיל יאמר מקרום
כו: ואם לאו מה יאמרו. ממזר
היה (א) שמפרש מה הוא שואל: יאמרו
מקרום צ"נה ולמעלה עמא. אחר
שאין לנו חלוק במראות לזכר למעלה
מקרום צ"נה אלא ד' מראות הללו
יאמרו כל מראה לזכר שהוא מקרום
ולמעלה טמא דקימנא לן (פסחים
דף ג. א): לעולם ישנה אדם לתלמידו
דכך קלרה ולמה הזכירו שמתן:
אמר לו לומר לך שמנטרפין זה עש
זה. לכך שנאסר וסידרו לומר לך
שכסדר הזה משנתן וכן דרך צירופם.
ועדיין אין אנו יודעין צ"ה סדר
הוא שונה אותן ומתשובות בנו אנו
בזין לזכרת: אמר לו ויאמרו מקרום צ"נה
ולמעלה טמא ומצטרפין
ומסיד ולמעלה טמא ומצטרף. שמע מינה שמיע ליה מיניה כולהו
כחדי שאת מנטרפין עליון אחד לשתי תולדות דאי סלקא דעתך
משנת אצוי כסדר משנתו תולדה לזכרת סיד ותולדה לשאת קרום
צ"נה הכי הוה ליה למימר יאמרו מקרום צ"נה ולמעלה טמא
ומצטרף ומסיד ולמעלה טמא ומצטרף ומדיהצין עליון לסיד צני
עמנו ועליון לקרום צפני עמנו ממילא שמעינן דמנטרפין דקאמרי רבנן כל חד לעליון שלו אמרי והא מסבדא ידעינן דעליון של סיד שלג
של (א) קרום צמר דכיון דאין חלוק מראות בלזכר מקרום ולמעלה אלא ד' אלו ובקרא תרי כתיבי והכמוז מעיד שזכרת לזכר דלקמן [ע"ז] והשאת
קרוכה לה כמשמעה גבוהה ממילא כי יבנת תולדה לזה ותולדה לזה מראה הסיד תתן לזכרת ומראה הקרום תתן לשאת שאם צתתה
ליתן מראה סיד לצמר מפני שהוא קרוכ לה למי תתן מראה הקרום הכי הוה ליה למימר ולא הוה ליה למימר יאמרו מקרום ולמעלה
עמא ומצטרפין דאי הוה הכי לא הוה סלקא דעתך לחלק תולדה לזה ותולדה לזה ומדלוחציה הכי ש"מ שמיע ליה שאין תולדה לזכרת
אלא עליון אחד לשתי תולדות והלכך על כרחך הוה שאת דרבי ליה רחמנא טפילה וסדר משנתן דק"ל שנשנית כסדר צירופן הכי קאי'ל
זו למעלה מוז נשנו שלג והאמר הסיד וקרום ומצטרפין שלג עס הזמר והאמר עס הסיד והקרום דהא ליכא למימר דשמיע ליה מיניה
שתיין תולדה לשתיהן דהא מהיכא תיתי שיהא הקרום מנטרף לשלג לא כסדר מעלות ולא מן המקרא אלא דהא צדדי שאת הוה דשמיע
ליה מיניה דמנטרפין דרחתנא יבציהו ליה טפילה לשאת ולתולדה ולכן השיבו יאמרו מקרום ולמעלה טמא ומצטרפין והכל יודעין
דצירוף מראה דלמרי' לדומה (א) הוה לו דקאמרינן וכל מה שאדם יכול להצין מסדר משנתן בצחורת שמתן היה מצין מאליו שאין לך אדם
מסדרין אלא כסדר שהן שניים עכשיו: ו**ולמא שאת וסולדתה צהרס וסולדתה.** שמיע ליה והכי נמי קאי'ל יאמרו מקרום ולמעלה מסיד
ולמעלה ותנא הוה דלא קפיד למיחשב ולמיזל כי רוכלא: משל דרבי עקיבא. סדר צירופן: פתוך. מעורב (א) הוה נגע לבן אדמדם
הכמוז בתורה ויקרא יג דמקאמר שנפלו לתוכו טיפי דס מכלל דצפתוך קאמר: שבו ושבוה. על כרחך על ראשון ושני קאמר שכן
לשון משנה והכי קאמר אדמדם שצראשון ושני סימן פתיכת אודם שזהו נכרת צמקוס אחר כגון טיפת דס בחלצ ומראהו לא
אדום ולא לבן אלא כיון המוזג וסביבותיו לבן: אלא שאדומותיו של שלג עוה. כלומר לזכר משל סיד ושל סיד דיהה הימנה
ומתקני הכי צסיפא שמעינן לרישא דשבוה ושבזה דקאמר בשלג וסיד קאמר. אלמא סדר משנתו של רבי עקיבא סיד אחר שלג:
ואם

בב כהן שאינו בקי בהן ובשמותיהן כו'. כשאיין ישראל (ו) חסם
עמו דאם ישראל בקי עמו אפי' כהן שטוה אומר לו ישראל
אומר טמא והוא אומר וישראל בקי היינו למסבדו ליה וסביר כדאמר
צריש ערכין (דף ג. א. ושם) ואם תאמר ומה לנו לזוה השתאל הואיל
יש עס ישראל אחר המסבדו ויש לומר כגון שהמסבדו עיניו כהות
ואינו יכול לראות: ו**ואחד נפל לתוכו ו"ב**. כאן לא כפל טיפות
משום דכבר נפלו הרבה וצדד מועט שמוספינן עליו ניכר:
ואם